

Aleksandar Popović
ČARAPA OD STO PETLJI
FARSA IN MEMORIAM

LICA:

VELJA I AGNESA

DRAGOLJUB

FLORA DVORNIKOVIĆ

Događa se ovde, kad danju — nekad noću

IN MEMORIAM I
(TAMNO)

Pisači sto s bezbroj fioka. Na stolu telefon. Na rampi u kraju kancelarijska klupa. Po zidovima parole: „Što je svota nije ni sramota", „Svaka kuka sebi vuče", „Ko ne zna šta je svast, taj ne zna šta je slast", „Ako smo braća, nisu nam kese sestre", „Koliko prija, toliko i ubija", „U se, na se i poda se", „Što se mora nije teško" i „Mora se samo umreti". Za stolom sedi Flora Dvorniković. Na klupi, s glavom zagnjurenom u šake, spava Dragoljub.

VELJA I AGNESA (S čebetom oko sebe vezanim na vojnički način, dolazi pravo na Dragoljuba): Hej, striče!...

FLORA: Šta je ovo?... Od ranog jutra gungula?

VELJA I AGNESA: Hej, prijatelju!... (Drmusa Dragoljuba.) Brale!...

FLORA: Ako ne prestanete s tom galamom, obustavićemo kontiranje, pa ćete onda poljubiti vrata!...

VELJA I AGNESA (brzo prilazi stolu): Nemojte ni vi tako!... Antre vam je skroz neraskršeno, da slomi čovek vrat!... Što ne uklonite taj metež!

FLORA: Bolje će vam biti da podvijete šipke!... To je građanin baš isto kao i vi!...

VELJA I AGNESA: Pa što čuči na tim lojtrama?

FLORA: Sedi!

VELJA I AGNESA (odlazi da proveri): Čuči...

FLORA: Sedi!

VELJA I AGNESA (vraća se stolu): Video sam svojim očima da čuči?...

FLORA: Nije važno šta ste vi videli... merodavno je ono što piše ovde kod mene!... (Velja i Agnesa se naginje da pročita šta piše, ali Flora zaklanja rukom) Zaseo da čeka, pa ga pretekla smrt!

VELJA I AGNESA (odlazi do klupe i zagleda Dragoljuba): I da mu čovek ne pozavidi na tako blaženoj smrti... smeška se!... (Vraća se stolu) Ili se vi sa mnom po vašem starom običaju malo šegačite?... Je li on vaistinu mrtav?!

FLORA: Dopola... što bi rekao naš egzekutor: građanski...

VELJA I AGNESA: E, čega se sve čovek neće naslušati po ovijem vašijem pisarnicama!... Da sam se juče kojom nesrećom polakomio na onu ribicu u kafani, ja bih umro, a ne bih znao da postoji i građanska smrt!

FLORA: Pa ne kažu naši stari tek onako — kad kažu: da nema smrti bez suđenog dana...

VELJA I AGNESA: Ali kao da sam predosetio!... Bilo nas sedamnaest za šankom... i sem mene niko nije stigao do kuće... kolima ih kupili usput... po ulici... bila riba kvarna!...

FLORA (Dragoljub lagano ustaje sa klupe): Pssst!...

VELJA I AGNESA(uplašeno): Koji muje andrak?... Što ustaje!...

FLORA: Pssst!... (Tiho) na svakih četrdeset i dva dana sam sebi drži pomen, da ga ne bismo totalno zaboravili... (Flora ustaje. Postavka: ona u sredini u prostoru između njih dvojice)

SVI (Pevaju uglas):

Oj, Srbijo, mila mati,

uvek ću te tako zvati!

Mili kraju, mili dome,

u srcu si uvek mome!...

(Dragoljub seda i nastavlja da spava kao da se ništa nije dogodilo)

VELJA I AGNESA (povlači rukav): Pogledajte, sav sam se naježio!...

FLORA (gleda): Kakvi naježili... to vam je firciger — kako dođe, tako ode!...
(Vraća se za sto) Niste me morali prekidati u poslu zbog takvih tričarija!

VELJA I AGNESA: Nisam ja zbog toga ni došao...

FLORA: Nego?

VELJA I AGNESA: Pa eto to... da pregledam kakav vam je sad asortiman umiranja?... Imate li kakvu novu smrt na lageru?...

FLORA: Od noviteta... osvojili smo proizvodnju samo te građanske... ali u projektu je još nekoliko...

VELJA I AGNESA: A da li vi izdajete i brojeve?!

FLORA: Kad ih ima, izdajem.

VELJA I AGNESA: Pa je l' mogu ja kod vas nasigurno da računam?

FLORA: Posebno nešto ne, već samo ako ste u spisku.

VELJA I AGNESA: To što ne znamo da se sporazumemo lepo... ko ljudi... to će nam jednom izaći na nos!... Ta naša nesloga!... Zar ne umemo nikako drukčije, nego čim zinemo... mi skrešemo sve po spisku?!...

FLORA: Okanite se vi tog uvijanja i slatkorečivosti!... ne delim ja brojeve po simpatijama!... da sam ja tako dosad radila, odavno bi mene napujdali iz službe!... Znete vi to najbolje i sami!

VELJA I AGNESA: Ne znam, ako ćete mi verovati na reč?

FLORA: Ne verujem ja na reč ni rođenoj sestri!... Ona koja je pre mene ovde bila, eno je sad truli... ovakvi su je upropastili!

VELJA I AGNESA: E, ne dam ni ja na sebe!... Izvinite!... pitajte vi svaku koja je sa mnom išla tako reći... da l' sam se ja pravio lud kad dođe do stani-pani!?

FLORA: Vidite kako sad znate i sami da budete fini, kad hoćete... Kako se vi zovete?

VELJA i AGNESA: Velja i Agnesa.

FLORA: Žena će morati sama da prošeta do mene... neće joj pasti kruna s glave!... Nemojte se tako značajno smeškati, ovde to ne prolazi!... Brojeve dajemo samo lično na ruke, uz prijavu stana!... Dok tako nismo radili, bilo je svakojakih malverzacija!... I pasoš za pevcu da ponese, ako ste ga špricali... ako niste, tim gore po vas... ja to ne smem da prećutim!...

VELJA i AGNESA: Vidi se da ste nova...

FLORA: Po čemu?...

VELJA I AGNESA: Začas vam se zbrkaju cifre... al' nemojte ni vi baš odmah zbog tako majušne primedbe na rad padati u letargiju!... Pre svega, i taj koji je špartao kolone, kao da je bio pijan... sve mu otišlo u šrek!... Pljunite na gumicu, pa rastrljajte to što ste pogrešno upisali, neće se ni primetiti!

FLORA: Da ne bih brisala po drugi put, dajte da vam prvo uzmem generalije...
Kakvo je vaše bračno stanje?...

VELJA I AGNESA: Onako... više vanbračno... ne znam da l' se to tako i u
vašem kraju govori... „sa strane”...

FLORA: Šta vam u tom slučaju dođe ova Agnesa?

VELJA I AGNESA: To mi je najveća svetinja!... Moja pokojna mama... njeno
ime držim uz svoje iz pijeteta... Zar niste onomad čitali u novinama?! Ovolika
anonsa bila! Kako vam je to promaklo?... (Vadi iz džepa novine i nudi ih Flori)
Izvol'te... pročitajte, ona je to zaslužila!

FLORA: Nemam sad vremena za čitanje...

VELJA I AGNESA: A što sad?... Nisam ja rekao: odmah... niti: strogo pov...
(Gura joj novine u ruke) Uzmite, pa pročitajte posle ručka kad prilegnete na
kanabe... (Flora uzima i pogledom traži po novinama) Tu dole... gde piše: „In
memoriam’... to što je zaokruženo... to sam ja mastilom uokvirio!

FLORA i VELJA I AGNESA (ona čita, on deklamuje uglas s njom): U
prevelikom bolu koji me je zadesio... povodom tragične smrti moje nežne i
plemenite mame Agnese-Age!... (Ona prestane, on prestane za njom)

VELJA I AGNESA: Zašto ste stali?... Čitajte dalje!

FLORA: Pa vi to znate naizust...

VELJA I AGNESA: Kako ne bih znao!

FLORA: Onda mi izdeklamujte, molim vas... teško mi je da čitam, u brzini sam preksinoć zaboravila da ponesem od kuće naočare...

VELJA i AGNESA: Dobro... ja ću onako... više ovlaš... s nogu, tek koliko da vam udovoljim... ali vi kod kuće pročitajte još jednom natenane, pa dajte i drugom da pročita... sve od ruke do ruke, tako sam zamislio, da se proširi po narodu!

FLORA: Dakle?

VELJA I AGNESA: Ako promašim dur, nećete mi zameriti... bez muzike je... idemo...

FLORA: Možeeeeeee!

VELJA I AGNESA: U prevelikom bolu koji me je zadesio...

DRAGOLJUB (lagano se budi i diže): Dajte vi meni dok sam živ!... (Lagano seda)

VELJA i AGNESA: POVODOM tragične smrti moje plemenite i nežne mame... Agnese-Age...

DRAGOLJUB (lagano se budi i diže): Zaspite vi mene vencima i cvećem za života... (Lagano seda)

VELJA I AGNESA: Upućujem toplu zahvalnost profesoru Avakumoviću... dugogodišnjem hirurgu Prve hirurgške klinike...

DRAGOLJUB (lagano se budi i diže): A kad umrem, dosta će mi biti dva metra... (Lagano seda)

VELJA I AGNESA: Na svesrdnom zalaganju i humanosti koju je pokazao tokom mučne i neuspele hirurgške intervencije...

DRAGOLJUB (lagano se budi i diže): Jer greh ne ulazi na usta... (Lagano seda)

VELJA I AGNESA: Nad mojom dragom mamom Agnesom-Agom...

DRAGOLJUB (ustaje brže): Nije greh jesti?!... (Seda)

VELJA I AGNESA: Kao i medicinskoj sestri Etelki, koja se našla uz pokojnicu da joj ublaži samrtne bolove...

DRAGOLJUB (ustaje brže): Jer ni svi prsti na ruci nisu jednaki... (Seda)

VELJA I AGNESA. Takođe... zahvaljujem svim rođacima i prijateljima... koji mi pismenim putem izjaviše najiskrenije saučešće...

DRAGOLJUB (ustaje brže): Zato... ako je majka, neka mi ne broji zalogaje, otadžbina — kad daje...

VELJA I AGNESA: Ili je lično ispratiše do njene večite kuće...

DRAGOLJUB: Jer svi ćemo tamo... samo neko pre, neko posle...

VELJA I AGNESA: Te položiše mnogobrojne vence i na taj način podeliše sa mnom moj neizmerni bol i patnju...

DRAGOLJUB: Joj, patnju...

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (zapevaju uglas):

Daj da živim ko u raj,
gde miline večno traju...

U tebi ću odsad tek
provoditi ceo vek...

(Svetlo)

KAKO SE VELJA I AGNESA I NEKI DRAGOLJUB VRTE OKO JEDNE TE
ISTE (SVETLO)

DRAGOLJUB (prilazi stolu): Koja je ovo parcela?

VELJA I AGNESA: Po starom treća... po novom osma... mada ovde ima šest
osmih: osma nova, osma stara, osma leva, osma desna, osma osma i osma
neosma...

DRAGOLJUB: Možda sam ja i zabasao?

FLORA: Zavisi šta tražite?

DRAGOLJUB: Rekoše mi da se tu negde dele brojevi.

VELJA I AGNESA: Ako ima gde da se „dele“, zovite i mene!

FLORA: Za nas brojevi nisu šuške... mi ih samo izdajemo...

DRAGOLJUB: Onda sam na konju... Lutam po ovoj zgradurini već tri dana i nikako da potrefim vaša vrata... (Diže nogu) Pogledajte, moraću i cipele da dajem na pendžetiranje... Izdajte mi jedan broj...

FLORA: Odocnili ste...

DRAGOLJUB: Nije još ni svanulo!

FLORA: Kasno je!

DRAGOLJUB: Ma bio sam ja tu još sinoć, pred vratima, nego nisam hteo da vas uznemiravam... rekoh: možda ste već zaspali, gde da vas budim...

FLORA: Brojeva više nema ni za lek.

DRAGOLJUB: Kad ih pre izdadoste?!

FLORA: Vi ovde mene ispitujete kao da sam na veridbi!

VELJA I AGNESA: Kazano vam je da nema brojeva i šta sad još tu naklapate!

FLORA: Evo, čovek je u žalosti za majkom, pa ni njemu nismo dali.

VELJA I AGNESA (Flori): Ne morate o tome udarati na sva zvona...

DRAGOLJUB: Znači i vi po istoj stvari?!

VELJA I AGNESA: Imam neprijatelja... ne bih želeo da se to zna dok ne primim rešenje u ruke...

FLORA: S te strane se još niko nikada nije obezbedio!

DRAGOLJUB: Uvek će se naći neko ko će da kvari...

VELJA I AGNESA: Da nisam tako duboko zagazio, povukao bih se ja...
(Dragoljubu) Za vas to važi.

DRAGOLJUB (Flori): Delite li i vi njegovo mišljenje?

FLORA: Nisam za to plaćena.

DRAGOLJUB: Što mi to ranije na neki način niste dali do znanja, pa da budemo zadovoljni i vi i ja... ovako... sad nisam pristao ni ovamo, ni onamo... za večeru mi je rano, još mi se ne ide u krevet... a za meze mi je kasno, pokvariću ručak...
(Flori) Šta mi vi savetujete?

VELJA I AGNESA: Okanite se ćoravih poslova!

DRAGOLJUB: To je više vaše privatno mišljenje, ali šta se čuje sa zvanične strane? (Flori) Vi samo ćutite?... Ne može još da se obnarođuje? Pa po koliko te vaše odluke leže u fiokama?! I ni reči od vas?! Što ste tako zakopčani?! Treba li vam klještima čupati svaku reč?!

VELJA I AGNESA: Dokle ćete se vi toj ženi peti na glavu?!

DRAGOLJUB: I šta sad da radim?... Priliči li mojim godinama da idem u bioskop?

VELJA i AGNESA: To je naša tragedija!... Što se neodgovorno odnosimo prema svakojakim dogodovštinama kojih danas ima gde god se čovek okrene!

DRAGOLJUB: Al' što je film, ne znam da ga niste već gledali? „Neostvorena ljubav"? Vrlo poučno!... To ni jedna ženska vašeg ranga ne treba da propusti da vidi!... Šta kažete?

VELJA I AGNESA: Šta da vam kaže na taj bezobrazluk!

DRAGOLJUB: Nećete se pokajati!

FLORA: Kajala se — ne kajala se, meni najlepše godine odoše u ništa! Priznajte i sami, kad nisam išla dok mi je bilo vreme, šta ću i sad?!

DRAGOLJUB: Niste vi baš tako stari kao što se predstavljate...

FLORA: Koliko biste vi meni dali?...

VELJA I AGNESA: Da vam ja kažem koliko vi imate... najviše dvadeset i osam!...

DRAGOLJUB: Ovaj je baš prekardašio!... Podseti me na ono iz poezije: „Ne veruj onome ko ti mnogo laska, jer veruj mi da mu je srce 'rapavo kao daska"...

FLORA: A da čujem vas?

DRAGOLJUB: Imate vi mnogo više... al' neka me seku ovde gde sam najtanji ako ste iole stariji od dvadeset i tri!

FLORA: Auh, gde su moje godine od tih!

VELJA I AGNESA: Čemu pa tolika skromnost s vaše strane, nije on to ničim zaslužio! Još ste vi na ceni!

DRAGOLJUB: Rekosmo li onda da se ja zainteresujem za karte?

FLORA: Nemojte se žuriti... ne bih želela da posle po varoši trubite kako vas je Flora Dvoriković izložila nepotrebnom trošku...

DRAGOLJUB: Ako se vi ustežete zbog sveta... možemo mi da uzmemo i taksi s vitražama...

FLORA: Dosta su evidentičarke iz nabavnog ispirale usta mojim imenom zbog nekih vladičje plavih kilota...

DRAGOLJUB: Ja sam i pretpostavljao da je to u pitanju, ali znate li kako vam tamo dođu lože na balkonu... Više u zidu... ubilo se za parove koji ne smeju da se pokazuju pred svetom...

FLORA: Sve ja to razumem, ali kad ne smem da napustim ovo mesto... to je kod nas mnogo strogo...

VELJA I AGNESA: Čujete li vi... ako li mi posle dopre do ušiju da ste Floru Dvorniković naveli na zlo, držite se dobro... staviću vam na glavu ovoliki šamar!

DRAGOLJUB: I je l' to vaša zadnja, da ja ne gubim ovde vreme besciljno!

FLORA: Skoro da je tako, sem ako u ove dane ne dođe neki službeni praznik?

DRAGOLJUB: Kud sam ovoliko čekao, sačekaću da još letimično prelistate taj vaš rokovnik...

VELJA I AGNESA: Hoćete li vi mrdnuti jednom od toga stola! Kad vam se lepo kaže! Ili sa vama čovek mora na drugi način? Samo ćutite i terate svoj bezobrazluk do kraja! Okupirali ste celo nadleštvo, prekopaše zbog vas arhivu od pre sto godina!

DRAGOLJUB: Evo, odmah sam ja gotov... nemojte se živcirati... samo da još proveru u koji dan u nedelji im pada nov razmeštaj stolova i seljakanje kartoteke!

FLORA: Baš ste srećni koliko ste teški!

DRAGOLJUB (Velji i Agnesi): Čujete li?... A da sam vas poslušao, vratio bih se neobavljenog posla!

VELJA I AGNESA: E, pa da častite ako vam je predmet povoljno rešen!

DRAGOLJUB: Polako, nisam još ni čuo šta piše?!

FLORA: Imamo lufta četiri dana, u najgorem slučaju!

VELJA I AGNESA: Gde to stoji?... Ja ovde kod mene nikako da pronađem koji je to službeni praznik u petak...

FLORA: Možda kod vas greškom nije odštampano, al' kod mene čitko stoji: „malanje i farbanje drvenarije“.

DRAGOLJUB: Da se ja stuštim da ugrabim karte dok ih još kasirka nije isturila ispod ruke?!

FLORA: Pa i da ih dobavite, nespremna sam...

DRAGOLJUB: A da pomerimo za neki drugi dan?... Recimo — za sredu naveče...

FLORA: Moram da izračunam... koji smo danas mesec?

VELJA I AGNESA: Maj.

FLORA: Ako molerima u maju do podne damo avans... imamo maj, juni, juli, avgust, septembar, oktobar... oni znači teško da će se pojaviti s alatom pre jeseni!

DRAGOLJUB: Valjda ćete i vi dotad stići na red za hladnu?

FLORA: Tramvaji su prepuni, ali ako se provučem da uđem na prednju platformu... do dva ću im doći... ubaciće me za utorak do podne... stalna sam

mušterija, široke sam ruke... ćušnuću im bakšiš da se učvrstim na sam dan uoči praznika!

DRAGOLJUB: Za toliko mogu i ja da pričekam ovde na suvoj hrani... kako bih da sam krenuo na put!

FLORA: Bojim se da ćete se mnogo dosađivati bez pasažera?

DRAGOLJUB (tiho Flori): A zar ovaj neće ovde zanoćiti?

FLORA (tiho Dragoljubu): Nemojte da ga to ja pitam... jao, uobraziće da mu se naturam!

DRAGOLJUB (prelazi na Velju i Agnesu): Dakleeee... prijateljuuuu... ostadosmo nas dvojica kratkih rukava!

VELJA I AGNESA (prene se iz dremeža): Nemojte vi mene mešati sa vama! Ne znam ja ko ste vi i šta ste sinoć naručivali po bifeima! Ispašće posle da smo sedeli u društvu, pa će i mene hvatati za gušu zbog vaših cehova!

DRAGOLJUB: Dobro, ako ne znate mene, znate ovo službeno lice?

VELJA I AGNESA (zagleda Floru): Samo po čuvenju.

DRAGOLJUB: I šta joj pričaju kolegice iz nadležstva iza leđa?

VELJA I AGNESA: Kažu: domaćica što je nema... od jednog pileta napravi sedam jela, pa ga jedu dve nedelje, ona i njen švaler... eno ga se on usukao...

kaput na njemu stoji kao na aufengeru... probilo ga sedam znojeva, ko zna hoće li preživeti!

DRAGOLJUB: Šta mu je?

VELJA i AGNESA: Katar! Al' više od sekiracije, kažu... nije mrsno nikad jeo... urnisalo ga samo šest kontrola u tri dana... a on, mučenik, nikako da nategne da mu se sravne cifre... sve mu po danu izbija višak, a po noći iskršava manjak... sav se osuo... ne prija mu nešto od hrane, mora biti?

DRAGOLJUB: Ili mu ne pogoduje ova oštra klima?

FLORA (koja je dotle bila po strani): I jeste li vas dvojica štogod rešili?

DRAGOLJUB: Ja ga zovem da bančimo, al' on nije za tim... kaže da ima loše iskustvo sa kelnerima.

VELJA I AGNESA: U stvari, još se premišljam... Koči me samo hladna večera... Ja vam ne računam da sam jeo dok ne kusnem kašikom...

DRAGOLJUB: Čujete li vi njega? On bi na dve stolice, nije baš tako naivan! (Velji i Agnesi) Slušajte vi, može večera i da se prespava ako se misli zašparati neka crkavica za iberčiger... stomak nema prozor... bolje će biti za vas samog: manje jedite, a bolje se nosite! Idu jesenji dani... nemojte da vam posle režim bude kriv kad svi zaogrnu nove pelerine, a vi se na košavi zgurite u žaketu!

VELJA I AGNESA: Sad ni ja ne znam koga da slušam... vi gudite tako, a ne znam ko mi tu skoro reče... i to se baš izdra pre celim skupom... kaže: ne možemo mi sve kroz dinar da gledamo!

FLORA: Velja i Agnesa!

VELJA I AGNESA (brzo pride stolu): Jedva jednom da i ja dođem na red!
(Flora se nasmeši) Šta je sad?

FLORA: Ništa — ništa... koleginice iz komercijalnog htele samo da vide kako izgledate naoko... (Velja i Agnesa se šepuri) Idite sad, niste više potrebni!
Hajde! (Velja i Agnesa se pokunji i vraća Dragoljubu)

DRAGOLJUB: Da ćete sad po noći nazepsti — nećete... vidim, imate se čime pokriti...

VELJA I AGNESA: Otkako sam primio prodavnicu, ja bez ovoga ne izlazim iz kuće... kad god dođu po mene, ja znam koliko je sati... odmah grabim feketu i ćebence!

DRAGOLJUB: Vi ste moje sreće, imaju vas na oku... zato vam ja i govorim da sortirate garderobu! Lepo odelo diže ugled... recimo, žaket na dva reda, al' da šnajder ne žali materijal kad vam bude krojio revere... i da metne poklopce na džepove... pa da vidite kako će vas onda svi respektovati...

VELJA I AGNESA: Je l' te?... Je l' te?!... Da to nije skopčano s velikim troškom?

DRAGOLJUB: Ako ostanete ovde noćas, možemo da izračunamo koliko bi to zaseklo!

VELJA I AGNESA: I ja mislim... mnogo bolje, nego da ljuštimo karte!

DRAGOLJUB: Onda vi ostajete ovde još za ovu noć? (Velja i Agnesa klima glavom. Dragoljub Flori) Ovde je sve cakum-pakum! Hvatajte vi put pod noge da vam onaj posle na brzu ruku ne sklepa ko ni sebi, ni svome!

FLORA: Neću ja dok se vi ne razbaškarite... prvo vas da sredim i namirim, da ne mislim o tome... (Prekopava sto) Uh, krčma pade na vas... i to sve od sinoć planulo! Ovolika pusula... bilo je u njoj čisto bez fascikle i kanapa, dve i po kile... Zbolela me ruka listajući (Tutne nešto Dragoljubu u šaku), a mislite da mi je neko rekao bar „hvala“?!

VELJA I AGNESA: Pa to je brooj!!!

FLORA (Dragoljubu): Ovo vam je najbolji dokaz da nikome ne treba izaći u susret, ako na koncu konca nećeta da ispadnete i kusi i repati!

VELJA I AGNESA: Ko vas bije po ušima da delite brojeve preko reda?

DRAGOLJUB: I to joj je zahvalnost što se ceo dan pačila s nama?!

VELJA I AGNESA: Ona me je preskočila, a ja sam imao prvenstvo po prispeću... a i po nesreći koja me je iznenada zadesila... mama mi je umrla... trebalo bi mene i utešiti...

DRAGOLJUB: Kako imate obraza?! Sad, kad vas treba tešiti setili ste se Flore Dvorniković!

FLORA: A gde je bila Flora Dvorinković da je se setite kad ste priređivali gala večernike za kojekog?!

DRAGOLJUB: Gde su vam sad oni koji su na vaš račun krkali i lokali?!

FLORA: Neka vas sad oni teše! Ja sam za vas bila onda, pa ću ostati i sad: službeno lice i ništa više!

VELJA I AGNESA: Ne morate mi biti naklonjeni... ali budite bar koliko-toliko pristupačni... recite: ko je prvi bio na redu?

FLORA: Nije moje da vodim računa ko je kad došao na ovaj svet... to vi sami među sobom uredite... kad bih ja ovoliki posao otaljala ako bih vas sve legitimisala?

VELJA I AGNESA: To je naša kob... što ljude cenimo po odelu!

FLORA: Za mene je najmerodavnije da niko ne može da mi prebaci da sam ma šta sklonila ispod tezge za svoje rođake i najbliže prijatelje! Uostalom, nisam dužna da vam polažem račune, a i žurim se sad!

DRAGOLJUB: Samo vi izvol'te, nije njemu zaglavu!

FLORA: Valjda ćemo se još negde u životu nekad sresti?

VELJA I AGNESA: Al' nemojte onda da bežite od mene na drugu stranu ulice!

DRAGOLJUB: Zar vam Flora Dvorniković liči na neku bofluk žensku?!

FLORA: Sešćemo negde, pa ćemo se siti izrazgovarati o svemu i svačemu.

DRAGOLJUB: Al' samo pod jednim uslovom! Nema trčanja u nužnik baš u trenutku kad kelner dođe da naplati! Ima to da se obavi pre ili posle!

VELJA i AGNESA: Dobro, samo da ne bi ispalo da se izvlačim... sad odmah da znate... kad sam u ženskom društvu - piće hoću da kažem, a drugo: ne! Tako sam naučio... da ih na gladan stomak bacim na piće... od toga se ošamute ko ćurke... možete posle sa njima kako hoćete!

FLORA: I je l' ostalo onako kako smo rekli?

DRAGOLJUB: Po nedelji...

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (uglas): Jednog dana, nije važno kog...

FLORA: Onda reki?

VELJA I AGNESA: Reki!

FLORA: Peki?

DRAGOLJUB: Peki! (Flora brzo odlazi)

VELJA I AGNESA (za Florom pođe i Dragoljub): Kuda ćete? Zakazan je sastanak!

DRAGOLJUB (zastane): Od sastanaka se ne živi, imam ja prećih poslova!

VELJA I AGNESA: Zar niste obećali da ćete neizostavno sačekati?

DRAGOLJUB: Obećao? A, da... jesam! Ali da sam ja u životu ispunjavao sva obećanja koja sam dao, odavno mene ne bi bilo! (Pođe)

VELJA I AGNESA (hitro za njim i zgrabi ga za kragu): Zar ne mislite da bih sve to mogao da iskoristim u zgodnom trenutku, protiv vas? (Izlete zajedno)
(Svetlo trne)

IN MEMORIAM II

(TAMNO)

DRAGOLJUB I VELJA I AGNESA (dolaze s druge strane, stanu na sredini i pevaju uglas):

Oj, Srbijo, mila mati,
uvek ću te tako zvati!
Mili kraju, mili dome,
u srcu si uvek mome!

(Brzo obojica počnu da metanišu prema stolu. Pozdravljaju na razne načine, klanjaju se, krste, padaju na kolena)

DRAGOLJUB (od stola se brzo okrene i dolazi na rampu): Sad sam se setio! Na vagon vode išlo mi tri vagona šećera kristala... veštaci su po tome pronašli da sam uzeo slatkih para — nekih trinaest i pol miliona... al' ja nisam beležio izlaz!
(Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (dolazi na rampu): E, pa da je meni sad ova pamet, a one godine... ne bih ja drhtao kad naiđu zvanice ili inspekcije! (Vraća se i metaniše ka stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): I sve na uže... te jedan kraj zavučen u džak do dna, a drugi turim u kantu s vodom... do ujutru šećer u kristalu popije svu vodu iz kante... ne znaju to danas momci, nevešti su!... a za bakaluk je najvažnija okretnost! (Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (Dolazi na rampu): Odraće nas! - kažem... tata... nismo flitovali tribine još od proletos! (Vraća se i metaniše ka stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): I nikad ne štetujem, nego samo prospem saft, pa škembiće potopim u vangli! (Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (dolazi na rampu): Te prevrnem sanduk i popnem se... kad ima šta i da vidim! Mravi samo vrve... crni se od njih! (Vraća se i metaniše prema stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): Na litar vode dve supene kašike sirćeta... u tome da ogrezne... (Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (dolazi na rampu): Pa se usplahirim... majem partvišem, poobarah sve tegle s šifonjera... al' tek što reda radi opajah površno grede, eto njih na vratima... pa pravo kod prozora na garnišne... vuku prstom da vide ima li štogod prašine! (Vraća se i metaniše ka stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): Da prenoći samo... voda sa sirćetom izvuče sav onaj smrad! (Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (dolazi na rampu): Ne možemo celu kuću da okrenemo naglavačke zbog pišljivih opština! (Vraća se i metaniše ka stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): Da pojedesh prste... slađi su, nego kad su friški, zato što nema da ona tebe jede dok ga jedeš — zato što košta! (Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (dolazi na rampu): Da je samo i to da prođe, a dogodine ćemo drukčije — izrknem se ja! Mislim: što... bojim se ostaću bez jarma... daće mi orden... od labuda! (Vraća se i metaniše ka stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): I plus: nisi ga bacio, a već si ga jednom prežalio! Samo da je kašika oštra, pa da se ljudski sav buđ odozgo pogrebe... smotaš 'leb u mokru krp, pa ga ćušneš u rernu... da vidiš posle kad raspale... kaiše popuštaju! (Vraća se i metaniše ka stolu)

VELJA I AGNESA (dolazi na rampu): A neće ni moja pokojna žena toliki kalabaluk u sobi i kujni! (Vraća se i metaniše ka stolu)

DRAGOLJUB (dolazi na rampu): Sve puca za ušima... nacvrcaše se ko majke... Skidaju flaše sa stelaže, nikog i ne pitaju... te promašiše flašu s vinom i slatko popiše sirće!

VELJA I AGNESA (snuždeno dolazi na rampu do Dragoljuba): Hajd', da smo

još imali neki stan, pa i nekako... nego špajz i šupa... ni sunca, ni meseca...
(Nešto šapne Dragoljubu)

DRAGOLJUB (više za sebe): Aha... živina mast i španske bubice...

VELJA I AGNESA: Gasiranje nas je branilo... al' opet lijasmo — lijasmo... i...

VELJA I AGNESA i DRAGOLJUB (uglas): I dolijasmooooo!...

VELJA I AGNESA: Hajd', neka je u naše zdravlje!...

VELJA I AGNESA I DRAGOLJUB (Zapevaju uglas):

Daj da živim ko u raj,
gde miline večno traju...

U tebi ću odsad tek
provoditi ceo vek...

(Lagano odlaze)

(Svetlo)

S ONE STRANE BRAVE

(SVETLO)

DRAGOLJUB (uleti s druge strane, kao da je udaren otpozadi): Okolo naokolo, pa na mala vrata... (Gleda oko sebe) Da l' su još uvek sredom makarone s marmeladom, a subotom kupanje? (Gleda oko sebe) Na jedna te puste, na druga te upuste! (S druge strane uleti Velja i Agnesa kao da je udaren otpozadi, pa pravo Dragoljubu u zagrljaj) Auh, zete — zete... zete — zete... zete — zete... pa mi smo izgleda sve u krug tumarali... Malo-malo, pa eto nas ovde!

VELJA I AGNESA: Gde smo — tu smo... tek od danas, pa za šest nedelja smo mirni...

DRAGOLJUB: Tako su i meni natuknuli na kapiji... Izgleda da oni svima isto govore.

DRAGOLJUB I VELJA I AGNESA (uglas): Sad ćete imati dovoljno vremena da razmislite o svemu!

VELJA I AGNESA: S kojeg kraja da počnemo?!

DRAGOLJUB: Vadi notes, da ti izdiktiram!

VELJA I AGNESA: Možeš ti to i ujedno... da svršimo dva posla o istom trošku. (Tiho) Zaviri im malo u dušu, Dragoljube... zaviri... Bojim se da nam žene prvog dana nisu digle barjak (Vadi blok) ne bi mi ni bilo žao, al' da propusti bar prvo večer, da se čaršavi ohlade od mene!

DRAGOLJUB: Ne verujem ja njima, zete... promeniće presvlaku...

VELJA I AGNESA: Prednjačice u tome, što kažeš... ako u svemu pametnom kasne, tu će biti prve...

DRAGOLJUB: Daj, piši, da malo zaboravim na te strahote.

VELJA I AGNESA: Kreni!

DRAGOLJUB: Tri metra boljeg štofa ševiota, po šest i po hiljadarke!

VELJA I AGNESA: Tri puta šest jesu osamnaest... i tamo tri puta po pola, to jeee...

DRAGOLJUB: Dva metra svilenog satena za postavu... po sto banki!

VELJA I AGNESA: Dva pišem, tri pamtim!

DRAGOLJUB: Metar amerikana za džepove i pojas... šest stoja!

VELJA I AGNESA: Pet od sedam, ne mož... pozajmim jedan!

DRAGOLJUB: Sito za prsa i cvišne... na... a dinara osam stotina po jednom dužnom metru... Pričekaj! To ti je širina sedamdeset... Ne piši! Znači, dosta će ti biti tri frtalja... Upisuj!

VELJA I AGNESA: Devet u osam ide nula puta... pišem nulu...

DRAGOLJUB: Da l' sam još nešto izostavio? Nisam! To ti je komplet cuger... sad sračunaj, a ja odoh da provirim! (Otvora i zaviruje u sve fioke redom)

VELJA I AGNESA: Nula, nula, nula, nula, nula... nula... dva, dva, dva, dva i jedan jesu tri... tri, tri, tri i dva jesu pet... pet... To je jedanaest puta dvadeset i pet... (Osvrne se na Dragoljuba) Viri, Dragoljube, viri... ne kunjaj... Jedan puta pet jesu pet... i jedan puta dva jesu dva...

DRAGOLJUB: Nema nikog, ceo krov se vidi iz trpezarije...

VELJA I AGNESA: Sad opet sa jedan... jedan puta pet jesu opet pet... i jedan puta dva jesu opet dva...

DRAGOLJUB: Povadili daske da ih lože...

VELJA I AGNESA: Tu sam tvrd... na sabiranju...

DRAGOLJUB: Kad više nije bilo šta da se loži, oni se kroz ringle uredili u šporet, pa pobegli...

VELJA I AGNESA: To je svega, svega, svega... dve stotine sedamdeset i pet... dobro su nam nafilovali!

DRAGOLJUB: Nismo pojeli jedanaest parčadi... ja sam udarao štrikle po čaršavu, nema ih jedanaest...

VELJA I AGNESA: Jesi li ih video! Slatki su kad drže pridike, a onamo i sami kaišare! I otkud po dvadeset i pet, kad ih niko ne zaračunava više od dvadeset i dva?!

DRAGOLJUB: Nemoj da te to neko čuje. Smejaće ti se! Nisi u toku! Bilo je tako kako ti kažeš, al' kad? Sad po najnovijem pravopisu je ovako!

VELJA I AGNESA: Otkad?

DRAGOLJUB: Od prekosutra, s tim što se od prekjuče uvodi u praksu!

VELJA I AGNESA: Neću ni to priznati... opcigovaću im! Zna se kako se to

radi! Ja ću ih naučiti, ako oni do sada nisu naučili! Gde su im plakate, što ih nisu istakli?!

DRAGOLJUB: Istakli su, zete, istakli... samo si se ti zapustio... biće sad u oktobru dve godine kako sem čitulje ne čitaš ništa... Okreni se malo oko sebe!

VELJA I AGNESA (čita sa zida): Što je svota — nije ni sramota!

DRAGOLJUB (čita sa zida): Svaka kuka sebi vuče!

VELJA I AGNESA (čita sa zida): Ko ne zna šta je svast, taj ne zna šta je slast!

DRAGOLJUB (čita sa zida): Ako smo braća, nisu nam kese sestre!

VELJA I AGNESA (čita sa zida): Koliko prija, toliko i ubija!

DRAGOLJUB (čita sa zida): U se, na se i poda se!

VELJA I AGNESA (čita sa zida): Što se mora, nije teško!

DRAGOLJUB (čita sa zida): Mora se samo umreti! (Velji i Agnesi) Jesi li ti sve ovo bodovao?

VELJA i AGNESA: Ja — ne!

DRAGOLJUB: Mnogo si mi nešto ležeran, da nam se to ne osveti?

VELJA I AGNESA: Ako mi na njihovu dobru volju računamo, odoše onda nama gaće na štap!

DRAGOLJUB: Smiri se, zete, smiri!

VELJA I AGNESA: Udešavali su to ljudi i pre nas, slušao sam od mnogih...
(trgne se) Pst!

(Zaziru i lagano se povuku u kraj, okrenu leđa i strasno se domundavaju:
mumlaju nešto nerazgovetno, pa se okrenu i uprepodobe)

DRAGOLJUB (tiho, više za sebe): Mi ne znamo dve unakrst... odakle smo
šuplji...

VELJA i AGNESA (tiho, više za sebe): Mi smo mnogo naivni... svako da nas
nasanka...

DRAGOLJUB (tiho, više za sebe): I nepismeni... bez škole... vola da ubodemo...

VELJA I AGNESA (tiho, više za sebe): S nama svi ko s mišom mačka...

DRAGOLJUB (tiho, više za sebe): Prostdušni i glupi ko ćuskije...

VELJA I AGNESA (promeni dur): Kad budemo slali veš na pranje... u gaće
ceduljče, a gaće u novinicu...

DRAGOLJUB: Bilo bi to, zete, samo da nije onog tvog hauzmajstora... on mi je
mnogo sumnjiv...

VELJA I AGNESA: Po čemu, Dragoljube?

DRAGOLJUB: Kad potegnemo cegere s pijace, on zazire. Sve glavu u stranu okreće, pa preko ramena škilji — pravo u naš špajz! Taj zna kad si prdno!

VELJA I AGNESA: Nek zna šta hoće, ne sme on ni da pisne, imam ga u malom džepu! Slađi mu je moj bakšiš nego tri plate što ih prima redovnim putem!

DRAGOLJUB I VELJA I AGNESA (Zapevaju uglas):

Oj, Srbijo mila mati,
uvek ću te tako zvati!
Mili kraju, mili dome,
u srcu si uvek mome!

VELJA I AGNESA: Aiiiiii! Kad pre prohuja šest nedelja!

DRAGOLJUB: Auuuu! I ja se pitam, al' danas sutra, danas sutra, progurasmo mi i ovu godinicu... a ceduljče bre ne otposlasmu?!

VELJA I AGNESA: Da poskidamo gaće, pa da pakujemo!

DRAGOLJUB: A, ne! Dosta će biti tvoje!

VELJA I AGNESA: Misliš?

DRAGOLJUB: Siguran sam, zete! Onomad kad sam bio kod tebe na daći...

VELJA I AGNESA: Maminoj?

DRAGOLJUB: Ma ne... nego svinjskoj! Kad si klao posek, pa pravio kavurmu...

Uzeo ti posle da slandariš sa sebe sve ono umašćeno... i znaš šta je, zete, ono što ti nosiš do snage, u to neće niko darnuti ni štapom!

VELJA I AGNESA: Auh, Dragoljube, ti mene ocrne pred vlastima... a drukčije smo se kleli jedan drugome!

DRAGOLJUB: Časnoga mi krsta... nisam, Veljo... i Agneso, ne imao sreće, ako sve u tvoj prilog na zapisnik nisam govorio!

VELJA I AGNESA: Molim, molim, Dragoljube! Ništa, ništa, mili rode... samo nek se čuje... samo nek se zna... da i svaka svojta ima svoju računicu... Ovo ti je poto, a ono ti je poto... svako neka se ravnja prema svojoj kesi... pa i ti sad sam biraj... odluči se hoćemo li slati ceduljče!

DRAGOLJUB: Kome?

VELJA I AGNESA: Kome ćemo, ako nećemo magacioneru! (Tiho) Nek poništi duple naloge!

DRAGOLJUB: Znam, ali ako pritegnu ekonomovu svastiku, pući će bruka!

VELJA I AGNESA: Pa da blagovremeno i njoj napišemo nekoliko reči. Neka samo kaže da je ona u ono vreme bila sasvim popustila sa živcima... kao zato što je njen nju tresnuo o ledinu kad se najmanje nadala... spandao se s drugom... a ona kao na vreme nije mogla da mu nađe kao zamenu... pa je to kao jelo iznutra... Prosto rečeno, zbog trzavica lične prirode, nije se sećala ni kao šta je kao jela juče i prekjuče, a kamoli da kao dosad pamti onolike brojeve virmana!

DRAGOLJUB: To još i nekako, ali hvata me strah da neko već ne motri na kontistinog svekra. Ima li taj petlju?!

VELJA I AGNESA: I meni se to ne dopada što se on uvalio u zidanje... pa parter i sprat... ne odriče se to lako... Jedino da pišemo likvidatoru da pred veče po mraku pošalje snajku do tehničkog!

DRAGOLJUB: Ona je njemu ionako zapala za oko.

VELJA I AGNESA: Ako ona njemu izađe u susret i on će njoj... samo da izvrši pritisak na noćnog čuvara, da se onaj drži 'ladno.

DRAGOLJUB: I ništa mu neće moći!

VELJA I AGNESA: Nije brojao koliko je tabli cink-pleha bilo u gornjim rafovima — i divota!

DRAGOLJUB: Lud čovek, nije mu ni zameriti... kad on ne vodi računa o rođenoj ženi i deci, kako će o drugome! Ne gine mu prinudni rad, a mi samo uslovno zbog nedostatka činjenica za ono što smo pokrali... Mudro si sve to sročio, zete... Alal ti ćufte!

VELJA I AGNESA: Ja sam takav oduvek... znaš me ti... ne smem da ostanem bez zalihe, jer čim mi omanji, ja klonem duhom... a video si moju zimmicu, sve tegla do tegle, tegla do tegle... kredenac mi krcat... hik!

DRAGOLJUB: Znači, ti da pomeriš dupe u stranu, a ja da ostanem na meti!

VELJA I AGNESA: Svako je sebi najpreči, rođače! Uostalom, da čujem kako ti predlažeš?

DRAGOLJUB: Samo da se ja rasteretim, od toga će celo društvo videti neku korist! Tišina, sad ja govorim... budi parlemantaran! Ako me u utorak ujutru otpuste, ja uzimam taksi i do jedanaest sam u ekspozituri.

VELJA I AGNESA: Važno je da do podne deponujem regres!

DRAGOLJUB: Kad pokrijem anuitete, posle su mi određene ruke... natezaću stavke i u saldu prikazati suficit — ogroman... To ima da povuče kratkoročne kredite... a ono kad pođe nizbrdo, ode posle...

VELJA I AGNESA: Ali do dva moraš stići na blagajnu s odreskom!

DRAGOLJUB: Samo kažem: „Udrite mi ovde u dnu okrugli pečat"... A oni zacvrkuću: „Izvinite, vaše je već otišlo u depozit, stavljena je administrativna zabrana i stavka vam se gasi... a s toka na tok se ne može pretočiti"...

VELJA I AGNESA: „Nemojte od nas tražiti da pravimo finansijski prekršaj, to ne smemo" - izgovor je njihov uvek isti!

DRAGOLJUB: A ja im tresnem odrezak pod nos! Pa kad se razvičem: Sunce li vam vaše badavadžijsko! Šta je ovo!? Je l' ovo to i to ili ste vi ćoravi! Idite kod lekara da vam prepíše naočare! Ako ste sposobni da obavljate posao za koji ste plaćeni, radite! Ako niste, šešir u ruke, pa napolje! Drum! Nokat! Magla!

VELJA I AGNESA: Tutanj!

DRAGOLJUB: Sevaj!

DRAGOLJUB I VELJA I AGNESA (pevaju uglas):

Daj da živim ko u raju
gde miline večno traju!
U tebi ću odsad tek
provoditi ceo vek!

DRAGOLJUB: Planuo sam, bestraga ti glava! Ne znaš ti mene još u pravoj boji!
Prevarilo te ono što sam bio uljudan kad mi ti i tvoja majčura satariste dete!

VELJA I AGNESA: Grešiš dušu, Dragoljube... grešiš dušu... Badava si se mami
svetio!

DRAGOLJUB: Imala je matora veštica... imala je matora veštica četrnaest
bolesti! Četrnaest bolesti... i čir na dvanaestopalačnom... Ko zna da l' je ona baš
od mojih bubotki skapala?! I već jednom smo to prečistili... što je bilo — bilo
je...

VELJA I AGNESA: Znam, ali ne bih hteo da ukaljam uspomenu na mamu...
rano je, ko juče da je bilo... ko da je sad gledam... u onoj našoj sobičici s lica...
kad smo stanovali preko puta kafilerije... Pa izvalata ona ćurku na podvarku... pa
je sve miluje po kosi i kaže joj moja pokojna mama... „Poljubi, Leposava,
batak... da ga Velja pojede... slađi će mu biti kad poljubiš!“... A nije što je tvoja
kost bila Leposava... neka joj je laka zemlja... Ovolike suze joj lete niz nos!... Pa
ljubi batak!... Pa ljubi karabatak!... Pa ljubi šiju!... Ljubi trticu!... Ljubi jadicu...
krilca... belo meso... crno meso i kožuricu!... Ljubi, ljubi!... Ljubi i plače ko
kiša!...

DRAGOLJUB: A i ti, zete, ko da si provaljen?! Gde ti stane cela ćurka?!

VELJA I AGNESA: I tako je sve najlepše moja mama s njom živela, nikad ni jedne reči nije bilo među njima, da kažeš... kao što ima ponegde, izgiboše... i od čega tvoja Leposava izokrete oči, ni dan-danji mi nije jasno?

DRAGOLJUB: Od gladi je umrla! Na dramosere se nadarila! Al' nećemo mi to pred svet iznositi, naši smo!

VELJA I AGNESA: Polako, molim te... ne leti pred rudu! Ako računaš nešto na mene zbog podmazivanja... ja sam ti s parama sasvim utanjio, tu se nećeš mnogo uvajditi!

DRAGOLJUB: Koga lažeš, džimrijo?! Ti švorc?! A na čiji ti račun onda onolike anonse po novinama daješ?!

VELJA I AGNESA: To mi je samo maska, Dragoljube... tek da se kaže da nešto radim... da ne pita svet: „Od čega ovaj ovoliko steče, a ime mu u novinama, ko svim ostalim lopovima, ne pročitasm?"

DRAGOLJUB: A kad te čovek spazi na ulici u tom tvom iznošenom vrs-
kaputu... pomislio bi da si neka poštenjačina... duša od čoveka, dade sve na društvo! (Krene)

VELJA I AGNESA: Dragoljube! (Dragoljub zastane) Više volim da me svet sažaljeva, nego da mi zavidi. Ovo je ovde meni bila najbolja škola!
(Svako na svoju stranu — odlaze „prevaspitani" sve po notama, korakom menueta)

IN MEMORIAM III

(TAMNO)

Dolaze: Dragoljub i Velja i Agnesa u frakovima, Flora Dvorniković u haljini s krinolinima, dugačkoj i kitnjastoj.

VELJA I AGNESA (Flori koja seda na klupu i gleda u nebo): Šta gledate gore?
(Osvrne se na Dragoljuba i on gleda u nebo)

FLORA: Je l' doleće nešto?

VELJA I AGNESA (proba na dlan): Daždi, Dvornikovićeva...

FLORA (proba na dlan): Zaista... rominja... (Velja i Agnesa seda do nje na klupu) Sačekasmo mi na ovoj klupi i jesen...

VELJA I AGNESA (recituje):

A kum od kuma, potkradajući slamu

od pamtiveka,

rasu je usput ko zlato u tamu...

I lopovima ostavi put od mleka...

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (pevaju uglas):

Jesenje lišće već opalo je

i trave nigde, pustoš je svud...

U mome srcu, u mojoj duši

još uvek vlada večita stud...

VELJA I AGNESA (ustane): Jasike se linjaju... i kuće svu noć laje na raskršću... U džepu sam našao neko pismo... pa staro i šuška... al' kad sam bolje pogledao... vidim, predznak je smrtan... Ko li me to drži u ljubavi? Prisećam se tri dana... Koje bi to male pare s velikog puta mogao dobiti? I izvečeri čekam gosta... starijeg, crnomanjastog gospodina u godinama... s mišlju i s personom... I sve opet mislim... i na vrh jezika mi dolazi ime njihovo... Nije li Stefanijaaaaa? Nije li Natalijaaaaa? Ali uzalud... Davno je to bilo!

DRAGOLJUB: Žacnuo si me u živu ranu moju!

VELJA I AGNESA: Kad se samo setim i danas danji... suze mi navru... A retko i da se setim...

FLORA: Možda je i bolje?

DRAGOLJUB: Možda je i gore?

VELJA I AGNESA: Mnogo smo uradili — više nam ostalo!

DRAGOLJUB: I to veče se nalickam... I čujem ujna s verande šapuće... „Ko iz kutije!”

VELJA I AGNESA: I kobno beše veče to naše momačko jesenje... prezrelo i zajapureno od siline!

FLORA: Nema više po dućanima belog mola, al' u ono vreme nijedna monopolka nije bila bez haljine od tog materijala, al' bez kaiša od plavičaste svile...

VELJA I AGNESA: A kad jesen polegne po Srbiji i sunce se u zalasku svo
prospe k zejtin po tepsiji, pa kuće zarude...

DRAGOLJUB: Od „Tri ključa“ do pivare grune šest što vojničkih, što
radeničkih bleh-muzika...

FLORA: Kolo se samo vije i beli mol treperi oko čvrstih devojaka kao dim
ulovljen u plavi prsten oko struka...

VELJA I AGNESA: Al' opali nesrećno zaljubljeni fotograf iz partera na Micu
Natinu u loži i ona samo klonu na krilo grčkog konzula...

DRAGOLJUB: Mi smo onda momačke škole svršavali kod madame Kaliope...
gde se znalo: čaj... i fota... fotica...

FLORA: I kapetani s višeg kursa projezdiše na konjima kroz Topčider ispod
protinog konaka, utrkujući se ko će na isukanu sablju dočekati s balkona iz
devojačke ruke ispušteni beli rupčić...

VELJA I AGNESA: A Micu Natinu dovezoše kući s barokom na glavi, da bi od
majke sakrili gde joj se prosuo mozak...

FLORA: Nagoše se žalosne vrbe nad reku, da bi videle čiji to leš matica tiho
vuče...

DRAGOLJUB: I s platana popadaše zlatni adidari i dinđuve, da bi napravili
mesta za vrane i gavrane...

FLORA: Poslednja latica krina pade na vlažno lišće u leji udovičine bašte...

VELJA I AGNESA: Pozna jesen se ušunja u život...

DRAGOLJUB: A kamen vučeeeee... (Padaju na kolena) i memla ispijaaaaa...

FLORA: Pa kad bolest prikuje nesrećnika na postelju... on samo zuri u prozore...
(Dragoljub i Flora naglo ustaju. Dragoljub vrlo poslovno skida frak)

VELJA I AGNESA: Što ustajete?!

DRAGOLJUB: Sedeo bih ja do ujutru da ne treba sutra poraniti... (Dragoljub i Flora žurno odlaze)

VELJA I AGNESA: Zar baš sad kad je najslade? (Još malo kleči u čudu, a onda se i on naglo diže, skida frak) Što bih i ja bio bela vrana? (U odlasku govori) Da gledam i ja ono od čega se živi!

KAKO SE PREČIŠĆAVAJU STARI RAČUNI (SVETLO)

DRAGOLJUB (prolazi preko pozornice čvrsto zagrljen s Florom, u lepom raspoloženju. Govori joj tiho „ono što se samo njih dvoje tiče"): Ma ne može da omane... kod mene nema da nema... ne presušuje nikad!

VELJA I AGNESA (izleti panično): Držite lopovaaaa! Držite lopovaaaa!

FLORA (vraća se): A i vi ste mi sigurni Veljo i Agneso! Mmogli ste odmah reći da vam to teško pada!

DRAGOLJUB (vraća se): Mislím da mi idemo zato što volimo?!

VELJA I AGNESA: Što idete ako ćete se dosađivati?

DRAGOLJUB: Moramo da budemo viđeni!

VELJA I AGNESA: Voleo bih da se i za mene koliko-toliko zna!

FLORA: Mi ćemo vam dizati rep! Govorićemo i ono što jeste... i ono što nije...

VELJA I AGNESA: Nisam siguran... ako vas sad ispustim, da li ću vas ikad uloviti? Pitanje je sad?! Retko se, Floro-Loro, viđate! I teško je doći do vas! Kad god vas potražim, oni me prvo ispituju ko sam i kakav sam...

FLORA: Naložiću portiru da vas propusti!

VELJA I AGNESA: Ne terajte me da od gotovine pravim veresiju!

FLORA: Da nemate telefon, još biste i mogli tako da se izgovarate... al' nije vam teško da okrenete broj!

VELJA I AGNESA: A ako se neko javi?

FLORA: Za sve druge, sem za moje ukućane, ja sam na sednici Glavne kontrole!

VELJA I AGNESA: A ako pitaju kad će to biti gotovo?

FLORA: Kažite: dugo će potrajati... (Osvrne se na Dragoljuba, koji joj rukama pokazuje: „ovoliko“) Jaaaaaooo... (Velji i Agnesi) Neka se jave dogodne!

VELJA I AGNESA: Znači, došlo je vreme da muž bude žena, a žena muž!

DRAGOLJUB: Zažmuri malo, zete, zažmuri! (Krene sa Florom) I pripazi na kancelariju... ne daj živini na ulicu!

VELJA I AGNESA: Ja da čuvam kuću, Dragoljube, a ona s mojim bivšim ortacima da ide u bioskop?! E, pa pljujem ja na današnje brakove!

DRAGOLJUB: Smiri živce, zete... priberi se, čoveče... sve je to više na prijateljskoj bazi! Daleko bilo od onoga na šta ti sumnjaš!

FLORA (besno): Dobro... i ako budete išli da kradete betonsko gvožđe, nemojte od straha da zaboravite nož u vinogradu! Tako su onog prošlog računovođu ukebali!

DRAGOLJUB: Aha... samo cap-carap... i ukebaše ga!

VELJA I AGNESA: Slušaj, Dragoljube... ako li ja nju ukebam, okrenućemo list... (Dragoljub, prestravljen, hoće da se izgubi, ali ga Velja i Agnesa zaustavi) Možemo mi i da produžimo... ali ima da mi beleži na šta joj svaki dinar odlazi... Staću ja na put tom rasipništvu, Floro-Loro! Nije-nego, svaki dan se kupuju prezenti! Ako si tako fini, Dragoljube, kupi sam sebi dugmeta za manžetne! Ko je šta meni kupio?!

FLORA: U redu! Nego, potpala je u fioci, to da ne zaboravim!

VELJA I AGNESA: Zar treba nešto ložiti?!

FLORA: Pa vatru pod kazan... oribajte plot!

VELJA I AGNESA: A ako oni viknu: repot?!

FLORA: Vi se povucite, pa eto vam u fioci violina... sviruckajte pomalo u pratnji... čim uštimujete knjigovodstvo, posle ste fraj! (Velja i Agnesa vadi iz fioke violinu i gudalo) Jer, nije ceo život samo u radu... (Gledalištu) Mislim, valja se i odmoriti... treba se ovde-onde provešeliti... (Velja i Agnesa svira na violini) Eto!

VELJA I AGNESA (zapeva uz violinu):

Oj, Srbijo... mila mati,
uuuuuvek ću te tako zvati!
Mili kraju, mili dome,
uuuuuu srcu si uvek mome!

DRAGOLJUB: Posle mi se samo požali na težak život. Vidim, loše ti ide!

VELJA I AGNESA (svira, pa zastane): More... pevam od muku... neću da se raduju brat i snaja što sam nagrajsao s ženturinom!

FLORA: Znam te što čekaju smrt svojih najrođenijih kad žive u zajednici... da bi se proširili u stanu!

VELJA I AGNESA: I zbog čega? Zato što im nisam dao pare na zajam... kao da ih ja berem! Oni zajme, a ne vraćaju... hteli bi na tuđ račun da žive! Zakačiše ceo svet... i sve se izgovaraju na sitnu decu! E, pa na to je trebalo misliti blagovremeno, a ne praviti od dva slepca — šestoro! Sad sam im ja kriv što ne vide belog boga? A meni se može i ovako! (Peva i svira na violini)

Daj da živim ko u raju,
gde miline večno traju...

U tebi ću odsad tek
provoditi ceo vek...

(Gledalištu) Svako ima ono neko svoje zadovoljstvo... neko voli dečurliju, a neko ih ne bi menjao ni za tri kralja sa oficirima sa strane! (Dragoljub i Flora, ruku pod ruku krenu, Velja i Agnesa se s violinom ispreči pred Floru, svira joj i govori) Je l' tako, Floro-Loro?! Floro-Loro! Što uživam u lepim mebliranim sobama! Pa s posebnim ulazom i upotrebom kupatila... i to mlaka voda, pa krasota! (Pevajući) Ne znam da l' je lepša ona mlakušna vodica u kadi, il' je mekši federmandrac pod čaršavom!

DRAGOLJUB: Što se vraćate, Dvornikovićeva?!

FLORA: I ne pitajteee!

DRAGOLJUB: I šest puta polazite... i šest puta vas vraćaju sa vrata? Šta vam je?!

FLORA: Potrefio me u žicu! (Velja i Agnesa joj svira violinu „na uvo") Baš to isto sam ja tražila da sviraju mom četvrtom bivšem!

DRAGOLJUB: Znači: ja vama peti, a vi meni jedanaesta?!

VELJA I AGNESA: Ona meni deseta, a ja njoj sedmi... opet iza tebe sa svake strane!

DRAGOLJUB: Pst, mlađi si... i tu prvenstvo ide po starešinstvu...

FLORA: A on bednik posle sve porekao u istrazi! Te ne znam sedamnaest godina sam matorija od njega... i kao da je za onih sedam meseci što smo bili skupa od svoje mizerne stipendijice sašio sebi sedam pari odela... a kelneri najbolje znaju da su hiljadarke letele kao klozet-papir... čak je došla pa red i njegova rođakinja... da joj kupimo džemper-klajd... onako nešto bois de rose (ružino drvo)... pa iz dva dela s epoletuškama!

DRAGOLJUB: I da mu je bar bila rođakinja, pa ni po jada...nego i vama je, Dvornikovičko, to u krvi... da se razbacujete... ko i sad!

FLORA: Sita sam ja vas što svoj hleb jedete, a tuđu brigu vodite! S takvim žena nikad ne zna na čemu je. Nagvaždaju izokola po pola godine, umesto da odmah pređu na stvar! Pustite! Pustite vi! Pustite vi mene! Pustite vi mene da ja lumpujem!

VELJA I AGNESA: Čuo si, Dragoljube... kupi svoj pinkl, Flora se preudaje!

DRAGOLJUB: I to tako mučki... preko noći... al' neka vas — neka... doći će vreme...zaigraće mečka i pred vašom kućom! Stara sam ja čekalica... mnogo štošta sam dočekao, pa ću i to! Pravićete vi Dragoljuba od blata, al' Dragoljuba više biti neće! (Odlazi i dobacuje Velji i Agnesi) I ti ćeš zažaliti što si udario na mene!

FLORA: Pričekajte, Dragoljube! (Dragoljub zastane i okrene se) Vi ste mi bliži... a on mi je miliji! (Dragoljub se pomeri kao da će otići) Pričekajte! Pričekajte! Raspinjem se! Poludeću! Pričekajte! Na dve vatre gorim! Pričekajte, poludeću!

DRAGOLJUB: Pričekaću na čošku, ionako treba da svratim do šnajdera... popušta mi jedan šav još od preklane, pa nikako da mi popusti! Al' i ja njega secam, sve po tri puta na dan svraćam da ga pitam hoće li šta biti od onog našeg posla? Moram... plašim se da mi ne otuđi pantalone! Raspariće mi najlepší par odela... a čini mi se da sam mu sinovca video na igranci u mojim pantalonama... pa mu priđem i kažem mu: „Pazi ti, mladiću, kako natežeš to pivo... od piva ostaju fleke, niko živi ih posle neće izvaditi!" (Dragoljub krene)

FLORA (dovikne): Odlazite, Dragoljube (Dragoljub zastane) a ništa ne govorite šta ćemo s našom malom Biljom?! (Velja i Agnesa se zacereka) Vi se kliberite, a ovde se radi o životu i smrti!

DRAGOLJUB: Dok sam mogao, ja nisam pravio pitanje, ali vi imate velike prohteve, Dvornikovičko! Prepuštam vas Velji... i Agnesi...oni će vas na glad baciti, pa ćete vi biti mekani kao pamuk! (Krene)

FLORA: Pričekajte, ili...

DRAGOLJUB (zastane): Čekao bih ja do ujutru, ali motor mi je pred kućom, smaći će mi neko auspuh, pa šta ću posle?

FLORA: Znam...stavili ste neku u korpu, da je vozikate... ali samo preko mene...

i Biiiljee... Staću pred motor, pa gazite venčanu ženu... i deetee... neka opajdara se iri...

VELJA I AGNESA (prasne u smeh): Nisam znao, taste, da vodiš tako zakulisni život... (Flori) A i vi... kako ste mogli s čičekanjem da se upustite u avanturu? Čisto izgubim i ja volju da se vucaram sa vama kad pomislim s kim sve niste išli... Pih!

FLORA: Al' da vidite moju maluuu... promenili biste mišljenje... Znate kakva je?! Ko jabuka!

VELJA I AGNESA: Zanimljivo... čime je hranite kad tako buja?!

FLORA: Ona se guši u piškotama!

DRAGOLJUB: A šta to košta... i koga košta?!

FLORA: I pasirano hoće... špikovano, tako... i glazirano, i ukrčkano, i faširano, i marinirano, i adustirano, i kandirano, i filovano, i granžirano, i garnirano, i pohovano, i dinstovano... Sve jede... samo restovano neće ni da okusi... ali zato sok od pomorandže...toga bi popila koliko god joj date...i to naročito uveče, pre spavanja!

VELJA I AGNESA: A znate li šta Francuzi kažu?!

FLORA: Kamo lepe sreće da znam! Baš smo najesen smerali da skoknemo do Pariza... al' sad je sve to palo u vodu!

VELJA I AGNESA: Francuzi kažu: „Pomorandža je ujutru zlato... u podne

srebro... a uveče gvožđe...” I toga se ja pridržavam... egalite, fraternite, liberte... onako kako je mene moja pokojna mama učila... nikad deci mnogo čokolade, ima u njoj olova... škodljiva je!

FLORA: Mada se vi toga ne držite iz ćiftinskih razloga?! I gde da ja uvek budem takve sreće: da se namerim na cicije!

DRAGOLJUB (prilazi Velji i Agnesi): Jesam li ti govorio, zete, da je takva! Trošadžika, ubi bog! Slupala bi milionče do podne, ako bi se našao ko lud da joj da... (Hvata Velju i Agnesu pod ruku i brzo odlaze)

FLORA (besno za njima): Ali ako me odgurnete s detetom... neću ni ja imati srca, kad ga vi nemate... Nisam ni ja osuđena da celog života hranim to vaše mrljavo dete bez apetita... (Gledalištu.) Ma neka ga... neka crkne od gladi! (Besno ode)

IN MEMORIAM IV

(TAMNO)

VELJA I AGNESA (ulazi ruku podruku s Dragoljubom): Sećaš li se, bogati, Dragoljube?

DRAGOLJUB: Pomalo...

VELJA I AGNESA: Časti ti... jesi li ti sa tvojom ženom imao moje dete ili sam ja sa mojom svastikom imao dete tvoga burazera? Nikako tu da uhvatim red, a znam da se nešto o tome onda pričavalo naokolo...

DRAGOLJUB: Čekaj da se setim... Tvoja svekrva...

VELJA I AGNESA: Tako je...

DRAGOLJUB: Ne... nije tako, nego naprotiv... moja žena rodila s tobom dete... preko tasta moga brata po majci, a sestra njegove jetrve, koja je bila nezvanično udata za šurakovog poočima, nije mogla da zanese, pa su od zaovine posestrime usvojili dete, za koje se govorkalo da je tvoje... A što me to pitaš?

VELJA I AGNESA: Pitam te to... jer nikako ne mogu da složim nešto... da l' mi je šef nabavne službe ušao u familiju preko ujnine sinovice ili preko tvoje žene?

DRAGOLJUB: Da se ti nisi prebacio? Ja sam finansijskom direktoru bio kontra svedok za njegovog pašenoga koji mi je radio lokaciju za stričevog usvojenika!

VELJA I AGNESA: Koga sam ja onda oterao na robiju? Znam da ih je bilo troje? Ko je treći?! Meni su tvoji sinovci smestili tek četvrti put...

DRAGOLJUB: Gde si ti otišao? Čak na moje sinovce! Pre toga ste ti i moja šurnjava... ona što je bila manipulant u transportnom — otvorili ljubav... ti prevlačio, a ona privlačila... sve dok vam na štenaru nisu stavili intabulaciju...

VELJA I AGNESA: Zar ta nije bila titularni referent u komunalnom kad sam ja ono drugi... ne... prvi - drugi — treći — četvrti... kad sam peti put išao tour-retour Požarevac—Sremska Mitrovica?!

DRAGOLJUB: Možda i jeste...

VELJA I AGNESA: Možda i nije...

DRAGOLJUB: Toliko je sve to ispovezivano i isprepletano da ga ni sam živi đavo ne bi raspetljao!

VELJA I AGNESA: Što ga više raspetljavaš, ono se sve više mrsi!

FLORA (brzo dolazi): Ma ko koga žali?!

DRAGOLJUB: Ma ko koga pita?!

VELJA I AGNESA: Ma ko koga hvali?!

FLORA: Ma ko koga rita?!

DRAGOLJUB: Ma ko kome masti?!

VELJA i AGNESA: Ma ko kom namešta?!

FLORA: Ko će koga krasti?!

DRAGOLJUB: Ma ko kome smešta?!

VELJA I AGNESA: Ma ko kome puži?!

FLORA (sve brže i brže, vatrenije i vatrenije): Ma ko koga gura?!

DRAGOLJUB: Ma ko koga guzi?!

VELJA I AGNESA: Ma ko koga tura?!

FLORA: Ma ko kome klanja?!

DRAGOLJUB: Ma ko koga jaše?!

VELJA I AGNESA: Ma ko koga sklanja?!

FLORA: Ma ko koga tapše?!

DRAGOLJUB: Ma ko koga vuče?!

VELJA I AGNESA: Ma ko koga gladi?!

FLORA: Ma ko koga tuče?!

DRAGOLJUB: Ma ko kome 'ladi?!

VELJA I AGNESA: Ma ko kome kadi?!

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (uglas): Ko zna — šta ko radi?!

Zapevaju uglas, dok svetlo lagano trne do mraka.

Daj da živim ko u raj,
gde miline večno traju...

U tebi ću od sad tek
provoditi ceo vek....

(Odlaze sa scene u mraku)

SMRT NA SLUŽBENOJ DUŽNOSTI (SVETLO)

Telefon zvoni u mraku. Svetlo se pali. Velja i Agnesa, Flora i Dragoljub se stalno kreću po pozornici u raznim pravcima, raznose fascikle, pusule i ostali kancelarijski materijal.

VELJA I AGNESA (spušta fascikle na sto i okreće brojčanik): Halo, molim vas, dajte mi obaveštenje da li ću ja odgovarati ako ona ubije naše dete? Pogledajte pod „u" — ubistvo! Nemate to! Šta mi vi predlažete? Da uzmem vas i vaše dete, pa da onda nas dvoje uzmemo i ovo njeno, da ga ona ne ubije? Znam, ali mogu mala deca da mi škode! Bolje neka taj vaš uzme nju s njenim, pa neka oni prihvate i to vaše, da ga vi ne ubijate! Ne vredi? A što? Kod vas je i drugo na putu?! E, pa ko šta radi, vi samo decu liferujete! Ne ulazim onda s vama ni u kakve kombinacije. Kako: zašto? Zato! To bi mi došlo: seci uši, krpi dupe! (Tresne slušalicu. Telefon zvoni. Diže slušalicu) Halo. Daa... Odmah. Dvornikovićeva! (Flora brzo prilazi) Traže vas. (Predaje Flori slušalicu)

FLORA: Halo... baš sada izlaze... daaa... ako ćete ih pokupiti sa ulice, trenutak je... A inače? Inače, hvale vlast na sva usta.

VELJA I AGNESA I DRAGOLJUB (zastanu u hodu s fasciklama i proderu se uglas): Živeooo!!!

FLORA: Podgurkuju se čim se okrenem... to da... Probala sam na sve načine, al' oni se ne daju...

VELJA I AGNESA I DRAGOLJUB (zastanu s fasciklama i proderu se uglas):
Jednoglasno!!!

FLORA: Lisci! Za vas imaju samo najlepše reči. Šta kažu? Kažu: „Jao, što je to krasan čovek! Jeste da je na položaju, ali njegove pristupačnosti nigde nema! Taj se ne libi ni sa jednom!”

VELJA I AGNESA I DRAGOLJUB (zastanu s fasciklama i proderu se uglas):
Devedeset devet koma devedeset devet posto!!!

FLORA: U redu, da probamo još i to... kondenzovanje svesti... (Spušta slušalicu. Vadi čekić iz fioke. Telefoi zvoni. Diže slušalicu) Halo... Vrlo rado, samo da proverim da li ovde takav postoji... (Odloži slušalicu) Ko je to Dragoljub?

DRAGOLJUB (utanji): Kako ste rekli: Bogoljub ili Rodoljub?

FLORA: Slavoljub!

DRAGOLJUB (utanji): Čekajte, da se ja s njima sporazumem... (Priđe, Flora ga sa strane čukne čekićem u glavu, on okom s te strane „duboko” namigne, vikne) Tako je (Flora se skloni, on za njom) samo malo sutra! (Stavlja slušalicu na uvo) Halo... kojeg vi Veroljuba tražite? Što ste mu kroz levak punili glavu.

Miroljuba?! Pa ja sam taj, samo nisam Miroljub kod koga još ima ostataka starog... ja sam sve te stare ostatke za vremena ušarafio, sad živim od svojih deset prstiju... pa ja sam Dragoljub... i lakše samo, duva mi promaja kroz uši, na jedno će mi uvo ući, a na drugo izaći... tiše, ako hoćete da mi nešto ostane i u glavi! Kasno je to... moleri su već završili i gletovanje, i flekovanje, i pačokiranje, i grundiranje... a to što vi hoćete... pa to ne može bez štemovanja!

Crći će nam i dozne sa štekerima u tom slučaju... Kako: zašto? Probićemo izolaciju; dva gusta sloja jute s tri hladna premaza. Sitnica... a ragastovi i rostovi? Moramo?! Samo da znate, povezano je sa simsovima... To će povući i holkere, konzole će pući i onda ode... ceo prvi sprat i parter... Ne kažem ja da znam bolje, nego napominjem da ćemo zbog jednog naknadnog šaltera morati da porušimo tek završenu petospratnicu, i to do fundamenta, a sezona je na izmaku... kažem zato što znam da šut pre proleća nećemo moći da razvezemo... znači, da se srubi ceo kraj... od trga do pijace... i sve da se ogradi... tačno, ograđeno može da popričeka i pet-šest godina... molim... (Spusti slušalicu i odlazi) Ruši sve od reda!

VELJA I AGNESA (dolazi i okreke brojčanik): Halo... je l' to taksi stanica? Molim vas, pošaljite nam jedna kola iza direkcije, na mala vrata. Koliko nas ima? Dvoje. Kako: koliko smo teški?! Još i to?! Molim, molim... Otprilike, skupa sto osamdeset kilograma! Nego? Koliko smo teški na plaćanju? Ne volite da vozite gagrice koje vam zaviruju u taksimetar? I da se ne žalimo na puždre? Šta kažete? Puždre su nas i othranile! U redu, bez biranja... nećete vi trule da nosite kući... razumljivo, sasvim... a ne znate da li su kisele, niste ih probali... Šta možete? Kako? Kuda idemo? U Grčku? A vi ne znate da l' ćete moći tamo da okrenete kola... pa i to što kažete... najbolje da vam za vožnju ostavimo pare u bifeu na uglu... Molim? Da kažemo da je za vas... pa da se odšetamo peške... nije daleko, mladi samo...

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (skakuću s fasciklama i viču):
Mladi smo... mladi smo... mladi smo... mladi smo!!!

FLORA (telefon zvoni, ona zgrabi slušalicu pre njih): Ti si... A ja mislim ko zna ko je... Šta? Pitaj slobodno! Da li znam na koliko se petlji počinje čarapa? Znam, na sto! Sto, pa sto, pa sto, pa sto — četiri igle, četrsto! Komotno? Mi tako

nosimo... Pa možda oni na sto počinju i džempere... nama je to tesno... neka ih, nek šparaju... na hrani... a kad dođu kod nas u goste, jedu ko i mi... Otok... hoće to... kad se navadi... teraj to od sebe, što dalje! (Spusti slušalicu)

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (telefon zazvoni, svi jurnu ka telefonu i viknu): To je za mene! To je za mene! To je za mene!

VELJA I AGNESA (pre njih zgrabi slušalicu i grubo odgurne Dragoljuba): Halo... opet vi, pogodio sam... Nije meni žao para... nego onako divno bure... Ma molim vas, dao sam i bure i pare, pa nikad... (Prilazi sa slušalicom na rampu, u gledalište) I šta da vam ja savetujem kad ste vi popili namet celog sveta? Ma dobro, kad ste već toliko navalili, reću ću vam... Krpež kuću - čuva! Znali ste? Kažem ja da vi sve znate! Kome kažem? Mojim kolegama iz kancelarije. Otkud vas brukam? Ni govora, šala je šala! (Stavlja opet slušalicu na uvo, ali ostaje na rampi) Čega se bojite? Da se ne skupi u pranju? A ne plašite se da ne bude mnogo veliki račun za struju? Ko da sam to ja izmislio? Nemojte ni vi sad tako, Nikola Tesla je naš veliki... Šta vam je moja mama skrivila? Moja je mama umrla! (Skameni se)

(Mrak)

IN MEMORIAM V

(TAMNO)

Na sredini leži Velja i Agnesa, s prekrštenim rukama i slušalicom na način na koji se pokojniku u ruke stavlja voštanica. S jedne strane Flora, s crnim delom preko glave i lica, a s druge strane Dragoljub, s plišanom jastučetom, onakvim kakva se nose na pogrebima za odlikovanja. Na jastučetu „lisice" i dva kalauza.

FLORA: Divan je čovek bio...

VELJA I AGNESA (nepomično, drhtavo): Salute!

DRAGOLJUB: Šteta za takvog čoveka...

VELJA i AGNESA: Salute!

FLORA: Kad mi je on umro, sve mi je umrlo...

VELJA I AGNESA: Salute!

DRAGOLJUB: Svi smo u njemu mnogo izgubili...

VELJA I AGNESA: Salute!

FLORA: Javili mi kući po kuriru... Vaš Velja pao na službenoj dužnosti... srozao se pod šrajptiš...

VELJA I AGNESA, FLORA I DRAGOLJUB (Velja i Agnesa skoči sa poda.

Svi troje uglas): I više ga nije bilo!